

Jaanuari kuukiri nr 99

3. jaan. 2025

Meie selle aasta esimene ühine üritus:
16. märtsil Sillamäel emakeelepäev ja liikmete üldkoosolek

Möödunud suvel Obinitsas toimunud suvekooli meenutavad videofilmid.

[Obinitsa suvekooli 2024 videofilm. I osa – Eesti Kultuuriseltside Ühendus](#)

[Kultuuriseltside suvekool Obinitsas II osa – Eesti Kultuuriseltside Ühendus](#)

[EKSÜ kultuuriseltside suvekool Obinitsas III osa – Eesti Kultuuriseltside Ühendus](#)

Audio

[Läti eestlaste detsembri raadiosaade](#)

Sündmused, millest jutt – Läti Eesti Seltsi taasasutamise 36. ja Läti Vabariigi 106.aastapäeva tähistamise pidu Riia Eesti Majas 9.11., ülevaade Eesti-Läti valitsustevahelise komisjoni istungist Riias 27.11 piiriülese koostöö teemal, sh raudteeühendusest Tartu-Riia, samuti uuest

EV saatkonnahoonest Riias, EV suursaadiku Eerik Marme'i intervjuus, teateid:28.11 virtuaalfoorumist, jõulukontserdist ja -teenistusest Riia Jaani kirikus 22.12., õnnesoovid juubilaridele.

Tunnustused ja juubelid

[Ettevõtluse edendaja 2024 Jõgevamaal](#)

Meie liige leidis tunnustamist. 5. detsembril toimus JAEK Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse poolt Mustvee kultuurikeskuses Jõgevamaa 2024. aasta parimate ettevõtete ja kodanikuühenduste pidulik tunnustusüritus. Ettevõtluse edendaja 2024 on **MTÜ Peipsimaa**

Kogukonnaköök. MTÜ Peipsimaa Kogukonnaköök korraldab õpitubasid, koolitusi ja selliseid suurejoonelisi toiduüritusi, nagu Peipsi Toidu Tänav ja Pöörane Täiskuu ÖÖsööming. Need üritused tutvustavad kohalikke maitseid ja tõmbavad piirkonda rohkelt turiste.

[Tunnustamisüritus Nalchikis](#)

21. detsembri õhtul toimus tunnustamisüritus Kabardi-Balkaari vabariigi pealinnas Nalchikis kultuuriseltside tunnustamisüritus. Aktiivsed seltside eestvedajad said tänukirjad. Dagestani, Armeenia, Tatarstani, Tšuvasside ja Aserbaidzaani seltside kõrval sai tunnustatud ka eesti selts “Kodumaa” eestvedaja Maret Romani.

Oma tänukõnes rääkis Maret eesti jõulutradsioonidest.

Maarahva selts Vanatare 25

Maarahvaselts “Vanatare” pidas detsembri alguses oma 25. sünnipäeva. 🌹 Mis seal salata, kui on toredaid ja toetavaid kaasteelisi 🙌, siis saab igasuguse ettevõtmisega hakkama, olgu see siis kasvõi tordi lahtilõikamine 🍰. Mõnusa meeleolu loomisel oli suur osa Peeter Kaljumäel ja Artur Raidmetsal, kelle esinemist nautisime. 🎵🎹🎸.

Veera toidud maitseid nagu alati! Igaüks meenutab meie ühiseid hetki omamoodi, aga üks on kindel – pidu sai peetud, külalisi oli palju ja see kõik jäi meelde! Õnnesoovid ka Eesti Kultuuriseltside Ühenduse poolt tarmukatele eestvedajatele.

Aasta lõpetuseks

[Torgu uus münt](#)

Kristian I kolmanda ametiaasta ning kuningriigi 33 aastaringi alguse puhul lasi Torgu kuningriik välja kuninga portreega hõbemündid (hõbedaproov 925, kaal ≈20 grammi, müügihind 39.-eur/tk). Info tagasorve@gmail.com ja tel 5037830.

[Mulkide Seltsi 34. almanak](#)

15. detsembril kogunesid mulkide kogukonnad Mustlas, et olla aasta lõpus koos pidulikumas meeleolus ning anda kogukondadele üle ka vastvalminud 34. Mulkide Almanak.

Oma osa sealsesse kogumikku lisab igal aastal ka Eesti Kultuuriseltside Ühendus

[Liblikad muuseumis](#)

10. detsembril käisid Liblikad Viru- Nigula koduloomuuseumis-seltsimajas kuuske ehtimas. Soojas saalis oli väike väljapanek mõistatuslikke esemeid. Saadi teada, kuidas neid kasutati; missugused olid minevikus kuuseehted, kuidas maitseb ahjuõun. Mängiti põnevat kompimismängu ja kuulati, kuidas tähistati jõuluid ennevanasti ning et mingil ajal olid jõulude asemel lastel hoopis näärid! Liblikad lahkusid muuseumist 73 aastat tagasi ilmunud lasetraamatuga "Ole ikka mees". Loodetavasti on sellest üht-teist ka täna kõrva taha panna.

Juhan Kunder 172

27. detsembil tähistati Juhan Kunderi 172. ja Viru lauliku Friedrich Reinhold Kreutzwaldi 221. sünniaastapäeva! 💛💙 Sel puhul süütasid Juhan Kunderi Rahvakooli liikmed Rakvere linnakalmistul Kunderi haua küünlad ning külastasid Kreutzwaldi

lapsepõlveradadel Kaarli Kroonikivi, mille otsas noorele Kreutzwaldile karjas käies istuda meeldis.

♦ Juhan Kunder sündis 26. detsembril 1852 Viljandimaal Paistu kihelkonnas Kovalil II talus. Pärast õpinguid Pulleritsu külakoolis, Paistu kihelkonnakoolis, Viljandi alg- ja kreiskoolis ning Tartu Elementaarkooliõpetajate Seminaris kolis 23-aastane Juhan Kunder 1876. aastal Rakveresse, kus ta veetis järgmised 10 aastat.

[Erik Laid 120](#)

Koostöös muuseumiga avasime näituse „Eesti arheoloog ja etnoloog Erik Laid 120. Eesti Rahva Muuseum meenutab oma juhti ja kaasteelist“. Erik Laid oli väljapaistev eesti arheoloog ja etnoloog, kes töötas aastatel 1935 ja 1940-1943 ERMis – esialgu teadussekretäri, hiljem juhataja abi ning direktori kohusetäitjana. Vastavat näitus on kummardus tema panusele eesti kultuuriloosse, teadusesse ja Eesti Rahva Muuseumi käekäiku.

[ERMi Sõbrad Albus](#)

Meie 16. detsembrikuine mõisareis viis läinud reedel ligi sada sõpra Albu mõisa, mis on üks vanematest ja kaunimatest Eestis. Esimesed teated mõisa kohta pärinevad juba 13. sajandist ja meid lummanud hoone võis praegusel kujul olemas olla 17. sajandi lõpul.

Giidide saatel käisime keskaegses võlvidud keldris, imetlesime seina- ja laemaalinguid, kallistasime 18. sajandi kahhelahju ja seistes hiiglasliku mantelkorstna all saime aru, miks öeldakse, et Albu Põhikooli lapsed sisenevad kooli korstna kaudu.

[Ilusa eesti käsitööga sügisõhtutes](#)

Peterburi Etnogaafia muuseumis lõppesid terve sügise väldanud eesti tikandi, täpsemalt Muhu tikandi kursused. Pikkadel sügiskuudel kogunesid kümnekond tikkimishuvilist kahel korral kuus paariks-kolmeks, et teha lähemat tutvust Muhu mustritega.

Kursuseid juhendas Jelena Padjus, kes on Peterburis ja Moskvas korraldanud selliseid kursusi juba viimased paar aastat eelmistel aastatel.

[2024 aasta oli Hurda Seltsile tõeliselt edukas](#)

2024. aasta on olnud Jakob Hurda seltsile tõeliselt edukas!

Meil on hea meel, et seltsi on liitunud palju uusi liikmeid, ja oleme tänulikud Lutsu Teatri suurele panusele, mis on aidanud seda saavutada.

[Pitsiline lugu](#)

15. detsembril korraldas Vene Etnogaafia muuseum Etnofestivali "Pitsiline muinasjutt". Programm on pühendatud ühele armastatumale naiste tegevusele – pitsi valmistamisele ja oli ühendatud näitusega "Vene pits: tehnoloogiad, traditsioonid, sümbolid". Näitusel said küllastajad näha Vene Etnograafiamuuseumi kogudest pärit etnograafiamälestisi, nende valmistamiseks vajalikke tööriistu.

[Tampere Eesti Klubi aastalõpu kokkuvõte](#)

Tampere Eesti Klubi on aidanud kaasa rahvatantsu arengule Soomes ja toetanud folkrühma Vingerpussid. Novembris toimus nii kahepäevane Vingerpusside tantsulaager

Satakunnas kui ühine treeningpäev koos Turu Nopsajalgade ja Helsingi Helmetega Tamperes. Tantsupidu 2025 Tallinnas on suureks motivatsiooniks!

Jaauuaris tulekul

Jakob Hurda mälestuspäev

Löö kaasa, liitu meiega!

Rõõmsad ja vajalikud üritused, koostegemised, eesti keel, koduloo uurimine, rahvatantsu ja kohaliku toidukultuuri hoidmine Eestis ja välis-Eesti seltsides saavad Sinu tuge, kui liitud Eesti Kultuuriseltside Ühenduse liikmeskonnaga!

Aitame muuta sul oma seltsi sündmust nähtavamaks ja leida uusi sõpru nii Eestist kui üleilma. Tahad toetada Eesti kultuuri, tahad tegutseda ühiselt, siis liitu meiega, seltsis on segasem!

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja <https://www.facebook.com/eestikultuur>